

Razdelitev krščanske cerkve

Odgovor katoliške cerkve na reformacijo - PROTIREFORMACIJA IN KATOLIŠKA OBNOVA

Cerkev se je prenove lotila na več načinov.

**Najprej je papež Pavel III. ustanovil komisijo
za preiskavo cerkvenih zlorab.**

**Leta 1540 je potrdil nov meniški red - jezuite, ki so
dobili nalogo vzgajati in izobraževati duhovnike in
druge vernike.**

**Obnovljeno je delo verskih sodišč (inkvizicija), ki so
iskala in preganjala krivoverce.**

Tridentinski koncil

Da bi utrdili enotnost katoliške cerkve so v italijanskem mestu Tridento sklicali zborovanje visokih cerkvenih dostojanstvenikov. Potekalo je med leti 1545 - 1563.

V učbeniku na strani 40 poišči glavne sklepe tridentinskega koncila.

Kateri sklepi so v bistvu potrdili Lutrove zahteve?

Kateri sklepi Lutrovim zahtevam nasprotujejo?

Jezuiti in njihova vloga v protireformaciji

Pomembno vlogo v protireformaciji so imeli jezuiti (Jezusova družba). Ustanovitelj reda je bil Španec Ignacij Lojolski. Jezuiti so bili dobro usposobljeni misionarji in učitelji. Po Evropi so ustanovili številne šole in pridobili nove vernike. Katoliško vero so kot misionarji širili v Ameriki, Indiji, na Japonskem in Kitajskem.

Verski pokoli in verske vojne

V tem času so tako protestantski kot katoliški vladarji pričakovali, da bodo imeli zadnjo besedo glede vere svojih podložnikov.

Vojne med katoliki in protestanti so potekale po večjem delu srednje in zahodne Evrope.

V Franciji je Kraljica Katarina Medičejska na dvorni svadbi v noči med 23. in 24. avgustom leta 1572 ukazala pobjo vseh hugenotskih plemičev, ki jih je pred tem povabila na dvor.

Pokol protestantskih Hugenotov v šentjernejski noči leta 1572 v Parizu.

Verske vojne - 30-letna vojna (1618-1648) in westfalski mir

Verske vojne - 30-letna vojna (1618-1648)

Povod za vojno se je zgodil na Češkem, kjer je bilo plemstvo naklonjeno protestantom. Leta 1618 so češki plemiči nezadovoljstvo nad cesarjevo oblastjo glede verske svobode izrazili tako, da so dva cesarjeva poslanca vrgli skozi okno.

Oblikujeta se vojaška tabora:

- katoliški (Habsburžani, nemški katoliški knezi, papeška država)**
- protestantski (češko plemstvo, nemški protestantski knezi, Švedska, Danska, Francija)**

Potek, značaj in posledice 30 letne vojne boš spoznal tako, da boš v spletni učilnici prebral dnevnik vojaka.

Vojna se je končala z westfalskim mirom

V učbeniku preberi glavne odločbe mirovne pogodbe in ugotovi kateri tabor je v vojni zmagal

S pomočjo tabele v učbeniku na strani 41 opiši versko podobo Evrope sredi 17. stoletja.

Evropa po vestfalskem miru

PONOVIMO!

Pomen reformacije za Slovence:

- cerkveni obredi potekajo v domačem jeziku,
- prve slovenske knjige,
- utemeljitev slovenskega pravopisa in enotnega knjižnega jezika kot podlage za pisanje zahtevnejših knjižnih del v poznejših obdobjih,
- zavest o skupnosti vseh Slovencev.

PROTIREFORMACIJA IN KATOLIŠKA PRENOVA NA SLOVENSKEM

Ob koncu 16. in v začetku 17. stoletja je tudi slovenske dežele zajela protireformacija.

Večina slovenskega ozemlja je bila takrat trdno v rokah habsburških deželnih knezov. Ko so jim razmere dopuščale (zaradi turške nevarnosti), so se naslonili na jezuite, škofije, župnije in samostane ter ostreje nastopili proti protestantom.

Lutrove ideje so našle številne pristaše ne le med duhovščino, ampak predvsem med plemstvom in meščani.

V habsburških deželah je začela oblast protestante preganjati v sedemdestih letih 16. stol (izgoni, zaporne kazni, prepovedi pridiganja, denarne kazni), zmagovita pa je postala protireformacija pod oblastjo avstrijskega nadvojvoda Ferdinanda. Leta 1598 je izšel ukaz o prepovedi delovanja vseh protestantskih ustanov in pridigarjev. Ljubljanski protestantski pridigarji so morali v enem dnevu zapustiti mesto, v treh dneh pa notranjeavstrijske dežele.

Verske komisije, ki so delovale pod vodstvom škofa Tomaža Hrena, so rušile protestantske molilnice in sežigale protestantske knjige.

Verske komisije na Kranjskem in Štajerskem so potovale po deželi in opravljale svoje naloge: uničevale in zažigale protestantske knjige, rušile protestantske cerkve in pokopališča, izganjale protestantske pridigarje ter ukinjale protestantske šole.

Večina meščanov in plemičev je znova sprejela katoliško vero, nekateri pa so se izselili tja, kjer je bila protestantska veroizpoved dovoljena.

Neubogljive protestante so zapirali v ječe in jim nalagali denarne kazni.

V začetku 17. stoletja je protestantizem v slovenskih deželah v glavnem izginil.

Reformacija v Prekmurju

S pomočjo zemljevida v učbeniku na strani 42-43 ugotovi, v čem se razlikuje položaj Prekmurja od ostalih slovenskih dežel.

Po letu 1526 postanejo Habsburžani tudi Ogrski kralji.

Protestante zaščiti ogrsko protestantsko plemstvo, ki si ga zaradi nenehne turške nevarnosti Habsburžani ne morejo podrediti

Zato je protireformacija v Prekmurju manj učinkovita. Tako približno 1/4 prebivalstva ohrani protestantsko (evangeličansko) vero.